



## הפיקוח על הבנקים

אגף הביקורת

תל-אביב, י"ד בתמוז תשע"ח

27 ביוני 2018

לכבוד

גב' יעל קריב-טייטלבוים, עו"ד

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

רח' יפו 206

ת.ד. 4207

ירושלים 91043

באמצעות דואר אלקטרוני : [economic@mqg.org.il](mailto:economic@mqg.org.il)

שלום רב,

### **הנדון : בקשה מיום 20/03/2018 לקבל מידע ומסמכים בהתאם לחוק חופש המידע**

מספרכם : כ-13-12332

1. במכתבכם שבסימוכין פניתם בבקשה לקבל מידע ומסמכים המתייחסים לסנקציות כנגד התאגידים הבנקאיים ולדוחות שנשלחו לתאגידים הבנקאיים בעקבות ביקורות, כל זאת בין השנים 2010 ו-2017 (להלן : "התקופה הרלוונטית").

את המענה לגוף בקשותיכם בסעיף 2 להלן, הנוגעות להיבטים מסוימים וצרים מתוך מכלול פעילותו של הפיקוח על הבנקים, יש לראות על רקע הפעילות הכוללת של הפיקוח על הבנקים, כפי שהיא מדווחת בהרחבה במסגרת סקירותיו השנתיות, שבהן הוא נותן תמונה רחבה אודות תחומי והיקפי פעילותו. הפיקוח על הבנקים פועל לשמירה על האינטרס הציבורי, פקדונות הציבור והגינות כלפי הציבור באמצעות מגוון כלים פיקוחיים – אסדרה, פיקוח שוטף, ביקורת, רישוי, אכיפה וסנקציות. פעילות הפיקוח על הבנקים לאורך שנים תרמה להתמודדות מוצלחת של המערכת הבנקאית הישראלית עם המשברים הכלכליים אשר פקדו את העולם במהלך שלושת העשורים האחרונים.

פעילות הפיקוח על הבנקים מדווחת לציבור במסגרת סקירות שנתיות מקיפות, הכוללות בין היתר, תמונה רחבה וכוללת על המערכת הבנקאית, המשקללת מידע רב אודותיה, המגיע ממגוון כלים פיקוחיים. למותר לציין, כי הפיקוח מוסר דיווחים תקופתיים בנושאים ספציפיים לוועדות הכלכלה והכספים של הכנסת. הפיקוח על הבנקים גם תמך בהצעת החוק להרחיב את דיווחיו לוועדות של הכנסת. הפיקוח מבוקר גם בידי מבקר המדינה, אשר דוחותיו הם פומביים, גם באמצעות ביקורת שיפוטית רחבה של בג"צ (ובעקיפין גם של בתי משפט בהליכים אזרחיים), בידי הגופים הכלכליים

הבינלאומיים (כמו הבנק העולמי, קרן המטבע<sup>1</sup> הבינלאומי או OECD), שאף דוחותיהם הנם פומביים, ובידי התקשרות החופשית.

2. המידע המבוקש על ידכם, למעט פריטי המידע שאין באפשרותנו למסור לנוכח הוראת הסודיות הקבועה בסעיף 15 לפקודת הבנקאות, 1941, כפי שזו פורשה לאחרונה ע"י ביהמ"ש העליון בעע"מ 5089/16 :

2.1. הטלת עיצומים כספיים (פסקה 2(א) לבקשתכם): בתקופה הרלוונטית היו שני מקרים של הטלת עיצום כספי, כולם מכוח סעיף 11א לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) – ראו בקישורים המפורטים להלן:

<http://www.boi.org.il/he/NewsAndPublications/PressReleases/Pages/120715-Pniot.aspx>

<http://www.boi.org.il/he/NewsAndPublications/PressReleases/Pages/120313h.aspx#>

העתקי ההחלטות מצורפים בזה לנוחותכם:



12LM1104.pdf



14LM1814.pdf

לא ניתן להעביר אליכם את דוח הביקורת אשר בעקבותיו הוטל עיצום כספי על בנק הפועלים, ואת התכתובת בתיק פניית ציבור, אשר בעקבותיה הוטל העיצום הכספי על בנק דיסקונט, זאת מאחר שמשמכים אלה הינם סודיים לפי סעיף 15 לפקודת הבנקאות.

2.2. הטלת קנס אזרחי (פסקה 2(ב) לבקשתכם): בתקופה הרלוונטית אותרו שני מקרים של הטלת הקנס האזרחי (מכוח סעיף 50ב לחוק הבנקאות (רישוי). פרסום מידע על כך ניתן לראות בקישור הבא:

<http://www.boi.org.il/he/NewsAndPublications/PressReleases/Pages/120313h.aspx>

העתקי ההחלטות מצורפים בזאת לנוחותכם:



פק-02640008\_11-f



פק-02640039\_11-f

---

<sup>1</sup> גופים מקצועיים העוסקים בפיקוח ובביקורת על רגולטורים פיננסיים בעולם, כמו קרן המטבע הבינלאומית והבנק העולמי, חיוו דעה חיובית על פעילותו של הפיקוח על הבנקים. כך למשל, בביקורת אובייקטיבית ובלתי תלויה, שנערכה לפיקוח על הבנקים ביוני 2016 על ידי קרן המטבע הבינלאומית, על פי סטנדרטים בינלאומיים מקצועיים, נקבע כי פרקטיקות העבודה של הפיקוח על הבנקים מקבילות, ובהיבטים רבים אף מחמירות על הסטנדרט המקובל במדינות מפותחות, בהיבטים של אינטנסיביות ועומק הפיקוח.

2.3. דרישות לפרסום ההפרה ודרישות מכוח סעיף 8 לפקודת הבנקאות (פסקאות 2(ג) ו21(ד))  
לבקשתכם): בתקופה הרלוונטית לא נעשה שימוש באמצעים אלה (ראה סעיף 2 לעיל).

2.4. בהתייחס לפרטי המידע בסעיפים 2.1 – 2.3, נבקש להביא לתשומת לבכם, כי בדומה לרגולטורים מובילים בעולם, מדיניותו ועיקר פעילותו של הפיקוח על הבנקים, על כל זרועותיו, ממוקדת בזיהוי מוקדם ככל האפשר של ליקויים, אשר עלולים להוביל להפרות חוק או רגולציה מצד התאגיד הבנקאי או לפרקטיקות שעלולות לסכן את היציבות או לפגוע בלקוחות ובציבור – ובפעולה מוקדמת, בטרם יתפתחו לסיכונים כבדי משקל.

הפיקוח משקף באופן שוטף את הממצאים שהוא מאתר במגוון פעילויותיו להנהלות הבנקים ולדירקטוריונים, והם נדרשים לתקנם בזמן סביר בהתאם לנסיבות. ברוב המקרים, הבנקים מקבלים את עמדת הפיקוח ומבצעים את השינויים הנדרשים, כך שלפיקוח על הבנקים יכולת גבוהה להביא לתיקון ליקויים תוך זמן קצר, מבלי להזדקק להפעלת כלי אכיפה או סנקציות הקבועים בחוק, דוגמת עיצומים כספיים, כדי לאכוף על הבנקים את ביצוע התיקונים. מאליו מובן, כי קיומן של סנקציות בחוק מחזק את כוח ההרתעה של הפיקוח על הבנקים, **וכתוצאה מכך השימוש בהן בפועל נדרש רק לעיתים רחוקות**. אופן פעולה זה מגביר את האפקטיביות של הפיקוח על הבנקים בצמצום מהיר של סיכונים ומניעת נזקים. לפיכך, לרשות הפיקוח על הבנקים עומד טווח רחב של אמצעי פיקוח – מפעולות כמו העברת מסרים שוטפת או מכתב דרישות מתאגיד בנקאי, בצד אחד, ועד הטלת סנקציות חמורות לפי החוק, עד כדי ביטול רישיון של בנק, בצד שני. אמצעי הפיקוח מותאם לרמת הסיכון או רמת החומרה של הליקוי.

2.5. חקירות פליליות (פסקה 2(ה) לבקשתכם): בתקופה הרלוונטית היו שלושה מקרים בהם ניתן אישורו של נגיד בנק ישראל לצורך העברת מידע, ביוזמת הפיקוח על הבנקים, לצורך חקירה פלילית.

בהקשר זה נציין, כי אירועי כשל מועטים יחסית מעלים חשד לביצוע עבירה פלילית. רוב אירועי הכשל שהפיקוח מאתר מטופלים במישור מנהלי במגוון אמצעים, כמו הפסקת כהונה של נושא משרה או מנהל, או מניעת קידומו או מניעת כהונתו בתפקיד שמירת הסף; באמצעות דרישות פיננסיות פרטנית (הגדלת יחס הון, סיווג ומחיקת חובות, תיקון מדיניות ונהלים ועוד). להרחבה ראה סקירה על פעילות הפיקוח בנושא הממשל התאגידי, אשר פורסמה בהודעה לעיתונות ב-16 במאי 2018:

<http://www.boi.org.il/he/NewsAndPublications/PressReleases/Pages/16-5-2018.aspx>

למען הסר ספק, ישנם מקרים בהם המידע הועבר לרשויות האכיפה (משטרה ופרקליטות) לפי בקשתם, באישור הנגיד – ככל שמקרים אלה הינם רלוונטיים לבקשתכם, תוכלו להפנות את בקשתכם למשטרה ולפרקליטות, כדי שיבחנו אותה בכפוף לכל דין. בנוסף, אין ברשותנו מידע מרוכז אודות הגשת כתבי אישום, תוצאות ההליכים הפליליים ומספרי תיקים בבתי משפט.

2.6. דוחות ביקורת (פסקה 2(ו) לבקשתכם): מידע אודות דוחות שנשלחו לתאגידי הבנקאיים במסגרת משימות ביקורת בתקופה הרלוונטית מופיע בנספח. כפי שכבר ציינו, פעילות הביקורת הנה אפיק אחד בלבד במגוון הפעילויות הפיקוחיות.

3. בשנים האחרונות הפיקוח על הבנקים שם דגש שיפור השקיפות של עבודתו, בכפוף למגבלות הדין. בנוסף למקרים המוזכרים בפסקה 2(21) לבקשתכם, לאחרונה פורסמו לדוגמה סקירות בנושא "אשראי לזרועות גדולים הלקחים מכשלי האשראי, פעולות הפיקוח על הבנקים והמצב כיום":  
<http://www.boi.org.il/he/NewsAndPublications/PressReleases/Pages/19-2-2017.aspx>  
וכן פורסמה סקירה אודות פעילות הפיקוח על הבנקים בתחום הממשל התאגידי (ראה קישור בסעיף 2.5 לעיל).

**נספח – מידע אודות דוחות ביקורת**

תאריך הדוח	נושא
24/02/2010	איסור מימון טרור
14/04/2010	אשראי לקבוצת לווים
26/04/2010	הערכת השווי של חברה מסויימת
31/05/2010	אשראי לענף הבנייה והנדל"ן
31/05/2010	אשראי לרכישת שליטה
17/06/2010	העברת פעילות וסגירת חשבון לקוח
20/06/2010	איסור הלבנת הון קיום הוראות החוק והצווים
24/06/2010	אשראי לרכישת שליטה
02/11/2010	סקירת דוח לציבור
18/11/2010	הערכת אפקטיביות של עבודת הדירקטוריון
21/11/2010	הערכת אפקטיביות של עבודת הדירקטוריון
22/11/2010	אשראי לאנשים קשורים ולווים נוספים
27/12/2010	אשראי לענף היהלומים
27/12/2010	פיקוח על ניהול סיכון אשראי בסניף זר
17/01/2011	ניהול ומדידה של סיכוני נזילות
02/02/2011	ביקורת הפרשה לתוכנית נאמנות (כוכבים)
27/03/2011	מעקב תיקון ליקויים על-ידי הביקורת הפנימית
27/03/2011	אשראי לקבוצת לווים
31/05/2011	הערכת אפקטיביות של עבודת הדירקטוריון
31/05/2011	אפקטיביות הדירקטוריון בתחום IT - פרויקטי הסבה
02/08/2011	ניהול סיכון נזילות
11/10/2011	איסור הלבנת הון
02/11/2011	אשראי לרכישת שליטה
24/11/2011	סקירת דוח לציבור
30/11/2011	איסור מימון טרור
22/12/2011	הערכת אפקטיביות של עבודת הדירקטוריון
29/01/2012	סקירת דוח לציבור
14/02/2012	הערכת אפקטיביות של עבודת הדירקטוריון
27/02/2012	סקירת דוח לציבור
28/02/2012	איסור הלבנת הון
19/04/2012	החלטות בניהול אשראי
03/05/2012	איסור מימון טרור
09/05/2012	אבטחת מידע במערכת לניהול סיכוני שוק
23/05/2012	הלוואות לדיור
21/08/2012	העברת פעילות וסגירת חשבון לקוח
05/06/2012	סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק
01/08/2012	הלוואות לדיור
01/08/2012	הלוואות לדיור
12/08/2012	איסור הלבנת הון
29/10/2012	אשראי לרכישת אמצעי שליטה ותהליך איתור וסיווג חובות בעייתיים
06/11/2012	סקירה – אשראי לקבוצת לווים
06/11/2012	סקירה – אשראי לקבוצת לווים

סקירה – אשראי לקבוצת לווים	06/11/2012
סקירה – אשראי לקבוצת לווים	06/11/2012
סקירה – אשראי לקבוצת לווים	06/11/2012
הערכת אפקטיביות פונקציית הביקורת הפנימית	14/11/2012
ניהול סיכון הנזילות	15/11/2012
סקירת דוח לציבור	03/12/2012
הערכת אפקטיביות עבודת הדירקטוריון	09/12/2012
חשבונות קשישים	09/12/2012
מערכת משכנתאות	09/12/2012
סקירת דוח לציבור	27/12/2012
הערכת אפקטיביות הביקורת הפנימית	06/01/2013
פעילות קבוצת לווים	15/01/2013
איסור הלבנת הון	17/01/2013
איסור הלבנת הון	14/02/2013
איסור הלבנת הון	14/02/2013
סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק	07/03/2013
הערכת פונקציית ניהול הסיכונים	17/03/2013
אסטרטגיית IT	13/04/2013
איסור הלבנת הון	09/05/2013
איסור הלבנת הון	12/05/2013
חשבונות ללא תנועה	03/06/2013
איסור הלבנת הון	05/06/2013
ניהול סיכונים ריבית	06/06/2013
פעילות באופציות אקזוטיות	06/06/2013
הערכת האפקטיביות של פונקציית הביקורת הפנימית	09/07/2013
הערכת אפקטיביות פונקציית ניהול הסיכונים	17/07/2013
ניהול סיכונים בהיבט של סיכון אשראי	17/07/2013
פונקציית ניהול הסיכונים- היבטי הסיכון התפעולי	17/07/2013
אפקטיביות הביקורת הפנימית	05/08/2013
הערכת אפקטיביות עבודת הדירקטוריון	06/08/2013
פעילות הנגזרים בסניף בחו"ל	29/08/2013
אפקטיביות מערך הציות	02/09/2013
תהליכי איתור וסיווג חובות בעייתיים	09/09/2013
חשבונות ללא תנועה גלוי נאות	10/09/2013
איסור הלבנת הון	09/10/2013
אשראי צרכני (לא לדיור)	07/11/2013
נאותות הדיווחים על סיכונים הנזילות	14/11/2013
נאותות הדיווחים על סיכונים נזילות	14/11/2013
יישום הנחיות מרכזיות בהוראה A301 מדיניות התגמול בתאגיד בנקאי	19/11/2013
מכשירים פיננסיים נגזרים	27/11/2013
גילוי נאות נהלים למתן הלוואות לדיור	09/12/2013
ניהול סיכון הריבית	17/12/2013
תהליכי איתור וסיווג חובות בעייתיים	18/12/2013
תהליכי איתור וסיווג חובות בעייתיים	16/01/2014

סקירת נושאים מסוימים שהועלו בדוח ביקורת משלים	21/01/2014
סקירת דוח לציבור	21/01/2014
הערכת תחום IT	12/02/2014
איסור הלבנת הון ומימון טרור	24/02/2014
איסור הלבנת הון	26/03/2014
נאותות המדידה והלימות ההון לעניין סיכוני האשראי (ובפרט ההלוואות לדיור)	01/04/2014
הערכת אפקטיביות של פונקציית הביקורת הפנימית	02/04/2014
מימון פעילי שוק הון	02/04/2014
גילוי נאות נהלים למתן הלוואות לדיור	02/04/2014
ניסויים טכנולוגיים של אתר הגיבוי (BCP/DRP)	02/04/2014
ניסויים טכנולוגיים של אתר הגיבוי (BCP/DRP)	02/04/2014
ניהול נוסטרו נירות ערך	09/04/2014
אשראי לקבוצת לווים	22/07/2014
הערכת אפקטיביות עבודת ההנהלה	24/07/2014
תהליכי איתור וסיווג חובות בעייתיים	04/08/2014
ניהול סיכון נזילות	13/08/2014
קצין ציות - הוראה ממשל תאגידי	21/10/2014
פעילות בנגזרי OTC בחדר עסקאות	17/11/2014
איסור הלבנת הון	17/12/2014
ניסויים טכנולוגיים של אתר הגיבוי (BCP/DRP)	31/12/2014
חיתום וניהול אשראי	06/01/2015
אשראי לקבוצת לווים	06/01/2015
סקירת דוח לציבור	13/01/2015
סקירת דוח לציבור	13/01/2015
סקירת דוח לציבור	13/01/2015
עלויות תוכנה שהונו	15/01/2015
סקירת עלויות תוכנה שהונו	15/01/2015
סקירה – מתודולוגיות סיווג לקבוצת לווים	10/02/2015
ניהול סיכוני שוק וריבית	11/02/2015
סקירה – מתודולוגיות סיווג לקבוצת לווים	16/02/2015
מודל נזילות פנימי	01/03/2015
פעילות בנגזרי OTC בחדר עסקאות	16/03/2015
ניהול סיכון הריבית	26/03/2015
אשראי מסחרי	13/04/2015
ניהול סיכון הנזילות	19/04/2015
אשראי שאינו בערבות בנקים לאנשים פרטיים	04/05/2015
נאותות המדידה והלימות ההון בתחום הפחתת סיכון האשראי	14/06/2015
נאותות המדידה והלימות ההון בתחום הפחתת סיכון האשראי	15/06/2015
ניהול סיכוני שוק וריבית	23/06/2015
פעילות בנגזרי OTC בחדר עסקאות	07/07/2015
חיתום וניהול אשראי	12/07/2015
נאותות המדידה והלימות ההון בתחום הפחתת סיכון האשראי	29/07/2015
נאותות המדידה והלימות ההון בתחום הפחתת סיכון האשראי	29/07/2015
נאותות המדידה והלימות ההון בתחום הפחתת סיכון האשראי	29/07/2015

נאותות המדידה והלימות ההון בתחום הפחתת סיכון האשראי	29/07/2015
אפקטיביות מערך הציות	18/08/2015
ניהול סיכונים חוצי גבולות	26/08/2015
אשראי לרשויות מקומיות	08/10/2015
בדיקת אשראי ללווה	17/11/2015
בדיקת אשראי ללווה	24/11/2015
אשראי לקבוצת לווים	27/12/2015
התחייבויות תלויות בגין תביעות משפטיות	13/01/2016
סקירת דוח לציבור	20/01/2016
הלוואות לדיור – גילוי נאות	02/02/2016
איסור הלבנת הון ומימון טרור	22/02/2016
סקירת בקשת מסגרת ואנליזה של חברה מסוימת	09/03/2016
ניהול נוסטרו ניירות ערך	23/03/2016
אבטחת מידע	30/03/2016
נאותות המדידה והלימות ההון בתחום הפחתת סיכון האשראי	10/05/2016
ניהול סיכונים במוצרים חדשים	16/06/2016
האפקטיביות של עבודת ההנהלה הבכירה	05/07/2016
אשראי לקבוצת לווים	26/07/2016
אשראי מסחרי	08/09/2016
האפקטיביות של עבודת ההנהלה הבכירה	13/09/2016
השקעה בניירות ערך בתיק הבנקאי	27/09/2016
אשראי לקבוצת לווים	31/10/2016
השקעה במניות קבוצת לווים	07/11/2016
סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי	08/11/2016
ניגודי עניינים בשוק ההון	14/11/2016
סקירת הפרשה למסים	14/12/2016
סקירת דוח לציבור	15/12/2016
ניגודי עניינים בשוק ההון	22/12/2016
פעילות בנגזרי OTC בחדר עסקאות	28/12/2016
השקעה בניירות ערך בתיק הבנקאי	29/12/2016
סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי	07/02/2017
ניהול סיכון הריבית	13/02/2017
אשראי מסחרי	21/02/2017
פעילות בנגזרי OTC בחדר עסקאות	23/04/2017
ניהול סיכון אשראי כולל	26/04/2017
סקירת הפרשה למסים	24/05/2017
סקירה בנושא בתי עסק ממוריאליים	02/07/2017
ניהול סיכון הריבית בתיק הבנקאי	06/07/2017
אשראי מסחרי	27/07/2017
אשראי צרכני (לא לדיור)	30/10/2017
אשראי צרכני (לא לדיור)	30/10/2017
תגמול עובדי ביקורת, ניהול סיכונים ובקרה	31/10/2017
תגמול עובדי ביקורת, ניהול סיכונים ובקרה	31/10/2017



תגמול עובדי ביקורת, ניהול סיכונים ובקרה	31/10/2017
תגמול עובדי ביקורת, ניהול סיכונים ובקרה	01/11/2017
אשראי לקבוצת לווים	03/12/2017
הלבנת הון - נותני שירותי מטבע	13/12/2017
פעילות בנגזרי OTC בחדר עסקאות	26/12/2017